

ม.มหิตล สร้างองค์ความรู้ใหม่แก่วงการพฤกษศาสตร์โลกจากการค้นพบพืชชนิดใหม่ในวงศ์ผักบุ้ง สกุลหนวดเดือนห้า (Erycibe Roxb.) 3 ชนิด

Source - ข่าวประชาสัมพันธ์ในประเทศ

Monday, May 31, 2021, 17:03

สองปีก่อนโลกยังไม่รู้จักภัยจากเชื้อไวรัส COVID-19 แต่พอเมื่อมีการแพร่ระบาดในวงกว้างทั่วโลก

จึงทำให้ทุกวันนี้ไม่มีใครที่ไม่รู้จักโรคติดเชื้ออุบัติใหม่ดังกล่าวเช่นเดียวกับนานาสรรพสิ่งบนโลกใบนี้ที่ยังรอคอยการค้นพบ

รวมถึงพืชที่มีอยู่แล้วในธรรมชาติซึ่งรอการค้นพบว่ามีประโยชน์ หรือโทษอย่างไร โดยงานอนุกรมวิธานพืช (Plant

Taxonomy) คือพื้นฐานสำคัญสู่จุดมุ่งหมายดังกล่าวเมื่อเร็วๆ นี้ มหาวิทยาลัยมหิตล ในฐานะ "ปัญญาของแผ่นดิน"

ได้สร้างองค์ความรู้ใหม่แก่วงการพฤกษศาสตร์โลก จากการค้นพบพืชชนิดใหม่ในวงศ์ผักบุ้ง สกุลหนวดเดือนห้า (Erycibe

Roxb.) จำนวน 3 ชนิด จากประเทศอินโดนีเซีย และมาเลเซีย โดย นายพงศกร โกฉัยพัฒน์ นักศึกษาปริญญาเอก

ภาควิชาพฤกษศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิตล

ได้ค้นพบขณะศึกษาวิจัยพืชสกุลนี้ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ร่วมกับ Dr.Timothy M.A. Utteridge

ผู้เชี่ยวชาญจากสวนพฤกษศาสตร์หลวงเมืองคิว (Royal Botanic Gardens) หรือ "สวนคิว" (Kew Gardens)

แห่งสหราชอาณาจักร ซึ่งเป็นสถานที่ศึกษาวิจัยทางด้านพฤกษศาสตร์ระดับโลก โดยพืชชนิดใหม่ทั้ง 3 ชนิดดังกล่าว

ได้รับการตีพิมพ์ใน "Phytotaxa" ประเทศนิวซีแลนด์ ซึ่งเป็นวารสารทางด้านพฤกษศาสตร์ที่มีชื่อเสียงระดับโลกนายพงศกร

โกฉัยพัฒน์ เล่าว่า ในระหว่างที่ตนได้ทำการศึกษาตัวอย่างพันธุ์ไม้สกุลหนวดเดือนห้าจากประเทศอินโดนีเซีย และมาเลเซีย

ด้วยทุนโครงการปริญญาเอกกาญจนาภิเษก (คปก.) โดยมีอาจารย์ที่ปรึกษาหลัก คือ รองศาสตราจารย์ ดร.ปวีณา ไตรเพ็ญ

อาจารย์ประจำภาควิชาพฤกษศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิตล ผู้เชี่ยวชาญด้านพืชวงศ์ผักบุ้ง และ Dr.Timothy

M.A. Utteridge ผู้เชี่ยวชาญด้านพืชในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาร่วมนั้น

ได้ค้นพบพืชชนิดใหม่ในวงศ์ผักบุ้ง สกุลหนวดเดือนห้า (Erycibe Roxb.) 3 ชนิด ได้แก่ 1. E. brunneopilosa Kochaiph. &

Utteridge 2. E. sangiheensis Kochaiph. & Utteridge และ 3. E. trichocarpa Kochaiph. & Utteridge

ซึ่งถึงแม้ว่าพืชทั้งสามชนิดจะไม่ได้ค้นพบในประเทศไทย แต่ก็มีประโยชน์ต่อโลกได้

เนื่องจากเป็นทรัพยากรของโลกซึ่งพืชที่ค้นพบใหม่ทั้ง 3 ชนิดนี้ จัดอยู่ในวงศ์ผักบุ้ง

แต่มีโครงสร้างของดอกแตกต่างจากผักบุ้งปกติ กล่าวคือ ดอกของผักบุ้งโดยทั่วไปจะเป็นทรงกรวยปากแตรกว้าง แต่พืชทั้ง 3

ชนิดนี้ มีลักษณะกลีบดอกเวียนเหมือนงวงจักร 5 แฉก

ซึ่งจากการค้นพบดังกล่าวจะได้มีการศึกษาต่อยอดหาสารที่มีคุณสมบัติใช้เป็นยารักษาโรคเพื่อประโยชน์ต่อมวลมนุษยชาติต่อ

ไปรองศาสตราจารย์ ดร.ปวีณา ไตรเพ็ญ กล่าวเพิ่มเติมว่า พืชชนิดใหม่ในวงศ์ผักบุ้ง สกุลหนวดเดือนห้าทั้ง 3 ชนิด ที่

นายพงศกร โกฉัยพัฒน์ ได้ร่วมค้นพบเป็นครั้งแรกกับ Dr.Timothy M.A. Utteridge นั้น มีลักษณะดอกคล้าย "ต้นพลี้ว"

ซึ่งเป็นไม้เถาสกุลหนวดเดือนห้าอีกชนิดหนึ่งที่ขึ้นอยู่ตามริมลำธารของน้ำตกพลี้ว จังหวัดจันทบุรี อันเป็นที่มาของชื่อน้ำตก

ซึ่งพืชในสกุลหนวดเดือนห้าทั่วโลกมีประมาณ 70 ชนิด พบในประเทศไทยประมาณ 10 ชนิด สำหรับเรื่องคุณสมบัติทางยา

เคยมีรายงานวิจัยว่าพืชสกุลหนวดเดือนห้าบางชนิดสามารถรักษาโรคมะเร็งต่อมไทรอยด์ หรืออาการปวดข้อได้

และขณะนี้นักศึกษาปริญญาโทในภาควิชาพฤกษศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิตล

กำลังศึกษาหาสารสำคัญที่อาจใช้เป็นประโยชน์ทางยาในพืชสกุลนี้อยู่รองศาสตราจารย์ ดร.ปวีณา ไตรเพ็ญ ได้ให้ข้อมูลอีกว่า

หลักการระบุชนิดของพืชโดยทั่วไป จะใช้โครงสร้างของดอกเป็นหลัก แต่เนื่องจากดอกของพืชสกุลนี้ไม่ได้ออกทุกปี

จึงจำเป็นต้องศึกษาลักษณะสัณฐานวิทยาในส่วนอื่นของพืช เช่น ใบ และลำต้นอย่างละเอียด

เพื่อใช้ประกอบในการระบุชนิดพืชในกรณีที่ไม่พบดอก

เพราะเมื่อไม่นานมานี้มีข่าวการนำส่วนของต้นพืชสกุลหนาวเดือนห้าชนิดหนึ่ง มาใช้ต้มดื่มเพื่อประโยชน์ทางยา

แต่กลับพบว่าเป็นพิษจนถึงแก่ชีวิต อาจเป็นไปได้ว่านำพืชผิดชนิดมาบริโภค

เพราะพืชในสกุลหนาวเดือนห้านี้มีทั้งชนิดที่เป็นประโยชน์และโทษ "อนุกรมวิธานพืช"

จึงเปรียบเหมือนรากฐานสำคัญต่อการศึกษาในทุกๆ สาขาทางด้านพืช

เนื่องจากการระบุชนิดพืชอย่างถูกต้องนั้นมีความจำเป็นอย่างยิ่งก่อนที่จะนำพืชนั้นๆ ไปศึกษาต่อยอดในด้านอื่นๆ

เพื่อที่เราจะสามารถใช้ประโยชน์จากพืชได้อย่างเต็มที่และยั่งยืนต่อไปยังมีพืชอีกมากบนโลกใบนี้ที่รอการค้นพบเพื่อศึกษาประโยชน์

ยชน ภาควิชาพฤกษศาสตร์ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

พร้อมให้คำปรึกษาเพื่อทุกการค้นพบของพืชชนิดใหม่ได้เป็นที่ประจักษ์และยังประโยชน์ต่อมวลมนุษยชาติต่อไป ติดต่อทาง

inbox ได้ที่ Facebook: Plant Science @ Mahidol Universityติดตามข่าวสารที่น่าสนใจจากมหาวิทยาลัยมหิดลได้ที่

www.mahidol.ac.th

ที่มา: มหาวิทยาลัยมหิดล